




Силабус навчальної дисципліни

ВК. ОСНОВИ ЗАПОВІДНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ

| | |
|--|---|
| Рівень вищої освіти | Другий (магістерський) |
| Статус дисципліни | Вибіркова навчальна дисципліна з циклу загальної підготовки |
| Курс | 2 (другий) |
| Семестр | 3-й (перший) |
| Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / загальна кількість годин | 5 кредити / 150 годин |
| Мова викладання | українська |
| Що буде вивчатися (предмет навчання) | Основні наукові підходи та стратегії до созології біорізноманіття, категорії природо-заповідних об'єктів, фактори, види і ступінь техногенного впливу на них, функції заповідних екосистем для застосування на практиці охоронних заходів, способів загального збереження біорізноманіття, можливості використання видів, що підлягають охороні, у терапевтичних осередках та садівотерапії. На об'єктах ПЗФ актуальним є проведення екомоніторингу, створення літопису природи, проведення заходів екологічної освіти та терапевтичної роботи, наукових досліджень, моніторингу, рекреаційної, освітньої та інформаційної діяльності об'єктів-установ ПЗФ. |
| Чому це цікаво / потрібно вивчати (мета) | Засвоєння необхідного мінімуму знань про екополітичні, теоретичні та практичні основи, нормативно-правове, наукове та інституційне забезпечення заповідної справи та формування навиків із охорони та управління об'єктами і територіями природно-заповідного фонду (ПЗФ) та екомережі, їх створення та розширення, ведення наукової та рекреаційної діяльності. |
| Чому можна навчитися (результати навчання) | <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - основні структурні підрозділи созології; - категорії природо-заповідних об'єктів, фактори, види і ступінь техногенного впливу на них; - класифікацію функцій заповідних екосистем, можливість їхнього застосування у терапевтичному садівництві; - основні державні та міжнародні охоронні конвенції, угоди та списки; - принципи виділення та оцінки заповідних територій, - методи проведення екомоніторингу та створення літопису природи; |

| | |
|--|---|
| | <ul style="list-style-type: none"> - напрямки та методи екологічної освіти на території заповідних об'єктів. <i>вміти:</i> - оцінювати поліфункціональну роль та пріоритетні критерії цінності природо-заповідного об'єкту, проектувати можливість іншого використання у садотерапії; - визначати пріоритетні критерії цінності об'єктів та територій, що підлягають охороні; - виділяти, описувати та формувати положення заповідання об'єктів цінних екосистем; - проводити екологічний моніторинг та формувати літопис природи; - застосовувати знання для наукового обґрунтування створення об'єктів та територій ПЗФ та управління ними; - аналізувати та використовувати види рослин, що підлягають охороні, у терапевтичних практиках; - оцінювати функціональну роль та пріоритетні критерії цінності природо-заповідного об'єкту та території; - формувати осередки збереження біорізноманіття. |
| <p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p> | <p>Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології та розв'язувати поставлені завдання й приймати відповідні обґрунтовані рішення.</p> <p>Застосовувати знання у практичних ситуаціях та оцінювати й забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>Орієнтуватися на збереження навколишнього середовища.</p> <p>Застосовувати спеціальні знання фундаментальних наук для розуміння суті біологічних процесів.</p> <p>Володіти сучасними уявленнями про використання сучасних засобів, методів, приладів у біологічних дослідженнях, охороні навколишнього середовища, природокористування і нормування умов праці в галузі.</p> <p>Використовувати професійно-профільні знання і практичні навички в галузі біології.</p> <p>Демонструвати розуміння сучасних засад охорони довкілля.</p> <p>Розробляти та управляти проектами.</p> <p>Оцінювати розмір шкоди, заподіяної об'єктам садово-паркового господарства та об'єктам культурної спадщини при порушенні природоохоронного або містобудівного законодавства.</p> <p>Прогнозувати наслідки, знаходити ефективні рішення в плануванні і реалізації проектів із урахуванням наявних обмежень.</p> <p>Планувати та здійснювати збір, обробку, аналіз і систематизацію науково-технічної інформації з теми дослідження, обирати методики і засоби розв'язання складних задач професійної діяльності.</p> <p>Застосовувати інноваційні технології озеленення та оздоровлення в садово-парковому господарстві і садотерапії.</p> <p>Оптимізувати зелені насадження та їхній видовий склад з урахуванням засад конструктивної екології, пермакультури та терапевтичного садівництва.</p> <p>Проектувати та облаштовувати терапевтичні сади різного функціонального призначення для відновлення здоров'я, для соціальної реабілітації та досягнення продовольчого суверенітету.</p> |

| | |
|---|---|
| <p>Навчальна логістика</p> | <p>Зміст дисципліни:</p> <p>Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні засади заповідної справи. Природно-заповідний фонд України</p> <p>Тема 1. Поняття і зміст заповідної справи. Історичні етапи становлення. Пріоритетні критерії цінності природно-заповідних територій.</p> <p>Тема 2. Природоохоронне законодавство України. Основні міжнародні законодавчі акти в галузі природозаповідання.</p> <p>Тема 3. Сучасний етап розвитку природно-заповідної справи в Україні. Нормативно-правові засади функціонування ПЗФ України.</p> <p>Тема 4. Структура природно-заповідного фонду України. Поліфункціональність природно-заповідних територій. Режими охорони природно-заповідних територій та їх реалізація</p> <p>Тема 5. Характеристика об'єктів ПЗФ України. Екологічна мережа України та сучасні принципи її формування з урахуванням потенціалу використання.</p> <p>Змістовий модуль 2. Наукова, охоронна та рекреаційна діяльність на об'єктах ПЗФ</p> <p>Тема 6. Проблеми збереження біорізноманіття: Червона книга України. Зелена книга України, Червоні списки.</p> <p>Тема 7. Наукові дослідження на природно-заповідних територіях в Україні. Літопис природи</p> <p>Тема 8. Рекреаційне та гарденотерапевтичне використання природно-заповідних територій. Планування терапевтичних ділянок в межах об'єктів ПЗФ.</p> <p>Тема 9. Терапевтичне садівництво як просвітницька та природозбережувальна діяльність у галузі збереження біорізноманіття.</p> <p>Тема 10. Природно-заповідні категорії країн Європи і світу. Моніторинг природно-заповідних територій.</p> <p>Види занять: лекції, практичні заняття.</p> <p>Методи здобуття освіти: мультимедійні презентації, демонстрації, екскурсії, проекти.</p> <p>Форми здобуття освіти: денна, заочна.</p> |
| <p>Передреквізити</p> | <p>«Ботаніка», «Екологія», «Основи ландшафтного дизайну»</p> |
| <p>Постреквізити</p> | <p>«Технології терапевтичного садівництва з основами педагогічної діяльності», Виробнича (переддипломна) практика Захист магістерської кваліфікаційної роботи</p> |
| <p>Інформаційне забезпечення з бібліотеки та електронної бібліотеки університету</p> | <p>Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Попович С.Ю. Природно-заповідна справа. Вид-во Богдан. 2023. 392 с. 2. Сербенюк Г.А., Павлюк С.Д. Заповідна справа у схемах, таблицях і картах: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2024. 224 с. 3. Заповідна справа: навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальностей 101 Екологія, 205 Лісове господарство усіх форм навчання / упоряд.: І.А. Чемерис, Л.І. Білик, О.М. Дзюбенко. Черкаси: ЧДТУ, 2022. 188 с. |

| | |
|---|---|
| | <p>4. Бургаз О.А., Грудев П.Х., Кур'янова С.О. Заповідна справа: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет, 2022. 150 с.</p> <p>5. Василюк О. Функціональна класифікації територій природнозаповідного фонду України: історія формування та міжнародний аспект. GEO&BIO. 2019. Том 18. С. 3–20.</p> <p>6. Данілова О.М., Ємчук Т.В. Заповідна справа та організація туристично-рекреаційної діяльності на територіях природно-заповідного фонду: навч. посібник. Чернівці: ЧНУ, 2019. 328 с.</p> |
| Локація та матеріально-технічне забезпечення | Навчальні та мультимедійні аудиторії, проектор |
| Семестровий контроль, екзаменаційна методика | Іспит: тестування |
| Кафедра | мікробіології, сучасних біотехнологій, екології та імунології |
| Навчально-виховний підрозділ (НВП) | Інститут біомедичних технологій |
| Викладач(і) |  <p>Мележик Ольга Вікторівна Посада: доцент кафедри мікробіології, сучасних біотехнологій, екології та імунології Науковий ступінь: кандидат біологічних наук Тел.: 093-917-47-67 E-mail: o_melezhyk@ukr.net</p> |
| Оригінальність навчальної дисципліни | Авторський курс |
| Посилання на дисципліну на сайті Moodle | https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=13978 |

Розробник:

ПЕРЕВІРЕНО
Завідувач кафедри
30.08.2024 р.

Ольга МЕЛЕЖИК

Тетяна ТУГАЙ